

Donderdag

23 September.

Besturen en Administratie.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Zeeland zal hare gewone Najaars-Vergadering houden binnen Middelburg, in de Abdij, op Donderdag, den 14 October 1852, des voormiddags te elf uren, zullende op Vrijdag, den 15 dier maand, des morgens te half negen uren, worden overgegaan tot het examineren van zoodanige Aspiranten naar enigen rang als Onderwijzer, welke, met overlegging van een of meer voldoende getuigschriften van goed burgerlijk en zedelijk gedrag, benevens van eene authentieke acte hunner bevoegdheid, zich ten minste acht dagen te voren bij den School-opziener van hun District, zullen hebben aangemeld.

MIDDELBURG, den 21 September 1852.

ADR. P. VAN DEINSE, Secretaris.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toezicht in Zeeland, residende te Middelburg, verwittigt bij deze de belanghebbenden, dat zij hare gewone Vergadering houden zal op Woensdag den 27 October 1852, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het Heel-, Verlos- of Artsenijneengkundig Examen, of tot dat van Oog- of Tandmeester of Drogist, om hun daartoe strekkend request, onder overlegging van de noodige bewijzen, vóór den 12 October aanstaande, te doen toekomen aan Professor B. DE JONGE, Voorzitter derzelve Commissie.

MIDDELBURG, den 21 September 1852.

De Provinciale Geneeskundige Commissie in Zeeland;

Namens dezelve,
J. DE MAN Jz., Secretaris.

TEEKEN-AKADEMIE.

Dirigerende Leden der Teeken-Akademie zullen zitting houden tot de aanname van Leerlingen, op Woensdag den 29 September 1852, des avonds ten zes ure, in het Gebouw der Akademie.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, 22 September.

Verleden maandag is de zitting der Staten-Generaal door den koning met de volgende rede geopend:

Mijne heeren!

Bij de opening van deze vergadering der Staten-Generaal zie ik mij tot mijn groot genoegen wederom in staat, op den voorspoedigen toestand des vaderlands te wijzen.

Nederland is met de andere mogendheden voortdurend in goede verstandhouding.

Bij herhaling ontvang ik van vreemde regeringen blijken van vriendschap en eerbied.

Door verdragen van verschillenden aard heb ik de volkenrechtelijke betrekkingen tusschen dit rijk en andere landen mogen bevestigen en uitbreiden.

Het is mij aangenaam omtrent de zee- en landmagt steeds eene gunstige getuigenis te kunnen afleggen.

In de Overzeesche Bezittingen van het rijk heerschen rust en vrede.

In het Palembangsche, op het eiland Sumatra, zijn de onlusten gedempt.

De goede vooruitzichten omtrent den oogst in de kolonien hebben zich verwezenlijkt.

De afloop der in dit jaar gehouden veilingen is bijzonder gunstig geweest.

Door onze bevriende mogendheid aangezoekt, heb ik, op het voetspoor van hetgeen reeds in 1844 geschiedde, mijne goede diensten toegezegd tot bevordering eener poging, om in het stelsel van uitsluiting, tot nu toe door het Japansche rijk vastgehouden, wijziging te verkrijgen.

De uitvoering der provinciale- en gemeentewet is aanmerkelijk gevorderd. Ik heb mij in het algemeen over eene doeltreffende medewerking der provinciale Staten en gemeentebesturen te verheugen.

Onze waterkeringen zijn van rampen verschoond gebleven; hetgeen heeft vergund de werken tot verbetering, inzonderheid ook der hoofd-rivieren, met des te meer kracht en gevolg voort te zetten.

Met groote belangstelling zie ik den ondernemingszinnigen der ingezetenen, in landbouw, fabriekvlijt en handel, gelijk tot vernieuwving der middelen van vervoer, zich meer en meer ontwikkelen.

De maatregelen mijner regering strekken, om die ontwikkeling aan te moedigen en te ondersteunen.

De werken tot verbinding van ons rijk met naburige landen, door spoorwegen en telegrafische gemeenschap, zijn voorbereid en aangelegd.

Scheepvaart en scheepsbouw gingen ook in dit jaar vooruit.

De staat der geldmiddelen geeft ruime stof tot tevredenheid. De uitkomst van de dienst des vorigen jaars was voldoende. Die van het tegenwoordige dienstjaar laat zich gunstig aanzien. Ik hoop, dat de algemeene omstandigheden mij zullen toelaten, nog in deze zitting, eene gewichtige voordragt betreffende 's rijks schuld aan uwe beraadslagingen te onderwerpen.

De aan u in de vorige vergadering van mijnentwege ingediende en niet afgedane ontwerpen van wet zullen op nieuw, met andere, worden voorgelegd.

Mogen onze gezamenlijke pogingen, tot voltooiing der taak die ons ook nu weder wacht, door Gods zegen worden bekroond.

Ik verklaar deze zitting van de Staten-Generaal te zijn geopend.

Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden, met den 21 dezer, eervol ontslag te verleenen aan mr. W. C. Borsius, als opper-strandvonder in de ressorten Bewesten Schelde en de heerlijkheid Westkapelle; aan jhr. W. D. de

Jonge, als opper-strandvonder in het ressort Beoosten Schelde; aan den heer Ph. F. Hammequin, als opper-strandvonder in het ressort van het 4de district van Zeeland; aan den heer Ph. P. Th. Pierssens, als opper-strandvonder in het ressort van het 5de district van Zeeland; aan den heer J. W. Vader, als opper-strandvonder in het ressort der heerlijkheid Cortgene; aan den heer A. van den Bout Nz., als opper-strandvonder in het ressort der heerlijkheid Bommenede; aan den heer J. Rottier, als opper-strandvonder in het ressort der heerlijkheid Borssele.

Bij koninklijk besluit van dezelfde dagteekening is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Vlissingen, de heer M. J. Sistermans, thans ontvanger der directe belastingen en accijnzen te Rotterdam.

Thans is gedrukt en aan de leden der tweede kamer rondgedeeld het voorloopig verslag van rapporteurs van die kamer, over het wets-ontwerp op het ambestuur.

In den morgen van den 18 dezer verliet het eskader, bestaande uit Zr. Ms. fregatten Doggersbank en de Prins van Oranje, de korvet Sumatra, benevens de Rijks stoomschepen Gedeh en Cycloop, onder het opperbevel van den Schout-bij-nacht Bouricius, de reede van het Nieuwe Diep.

Enige Pruisische officieren wonen aan boord van den Prins van Oranje den zeetogt bij.

Naar men verneemt is de bestemming van de Doggersbank en de Prins van Oranje naar Gibraltar, de Sumatra en Gedeh zullen van daar de reis voortzetten, de eerste naar Australië en de laatste naar Oost-Indië. De Cycloop gaat slechts tot buiten het Engelsche kanaal mede.

Vergadering van den Gemeenteraad te Zierikzee.

Zitting van 20 september 1852.

De notulen van 30 augustus worden gelezen, geresumeerd en goedgekeurd.

1. De voorzitter doet voorlezen een brief, waarbij mevrouw de weduwe Houwer kennis geeft van het overlijden van haren echtgenoot, het raadslid J. A. Mulock Houwer; de voorzitter stelt voor om aan de familie de deelneming der vergadering bij brief te betuigen, terwijl hij hulde doet aan de verdiensten van den overledene.

2. Mededeeling bij missive van mr. Moens van Bloois, dat hij ongesteld is en dus de vergadering niet kan bijwonen.

3. De rekening over het dienstjaar 1851 wordt, conform het voorstel der commissie die dezelve onderzocht heeft, goedgekeurd.

4. Gelezen eene missive van den staatsraad, commissaris des konings, houdende toezending van afwijzende beschikking op het verzoek van mr. van Ysselsteyn, om dispensatie als procureur en gemeente-ontvanger.

5. Voorstel der plaatselijke school-commissie, om dispensatie te verzoeken voor L. Karreman, om als onderwijzer der tusschenschool aangesteld te worden, zonder vergelijkend examen; daar zich op 6 dezer voor dat examen slechts vier candidaten hebben aangemeld, waarvan nog drie zich hebben teruggetrokken, wordt aldus besloten.

6. Goedgekeurd de rekening van het Hervormd diaconie-armbestuur en der dienstdoende schutterij over 1851.

7. Gelezen een brief van de heeren mr. Fokker, de Jonge en mr. van der Feen, als verzocht geweest zijnde om onderzoek te doen naar de sollicitanten, welke hier verlangen muzikmeester te worden, waaruit blijkt dat van de achttien slechts één geschikt voorkomt, weshalve zij eene tweede oproeping voorstellen; daartoe besloten, terwijl de stukken der reeds bekende sollicitanten bij de leden zullen rondgezonden worden.

8. De in de vergadering van 2 augustus l. benoemde commissie, omtrent ontdokene turf-belasting door de firma Bal en comp., brengt rapport uit, houdende, dat er werkelijk te weinig belasting betaald is; dat echter hier geene vervolging ingevolge art. 94 van het belasting-reglement te pas zal komen, daar er toch geen proces-verbaal is opgemaakt, en dat het door den controleur der stedelijke middelen opgemaakt relaas niet behoorlijk is beëdigd of geregistreerd; doch wordt in overweging gegeven, of men geene actie zoude instellen tegen G. Woerd, die blijkbaar een veen-biljet had afgegeven dat geheel buiten de waarheid is. De voorzitter stelt voor dit punt aan te houden en inmiddels de stukken bij de andere leden rond te zenden. De heer de Jonge stelt voor de zaak af te doen, daar de ontdokene belasting niet schijnt teruggekregen te kunnen worden; naar zijn inzien (hetgeen hij echter alleen als zijn personeel gevoelen wil aangemerkt hebben) heeft de firma Bal zeer verkeerd gehandeld, en heeft zij zeer wel geweten dat te Vinkeveen geene turf van de 1ste klasse 3de soort geveend wordt. Hij is van gevoelen, dat de controleur dit ook had behooren te weten, doch ziet geen nut in het vervolgen van den veenman. De burgemeester doet den heer de Jonge opmerken, dat men eerst alle middelen van schikking beproefd heeft en dus het thans raadzaam is de zaak te vervolgen; de heer Fokker geeft te kennen, dat het allernoodzakelijkst is de zaak verder te onderzoeken, daar, indien de zaak thans afgedaan wordt, men den schijn zoude aannemen als of de tegen de firma Bal en comp. gemaakte bedenkingen boven twijfel waren, en deze hem nog zeer los voorkomen; hij verzoekt dus de aanhouding; de heer de Jonge verzoekt de prioriteit voor zijn voorstel (dadelijke afdoening); hetzelfde wordt afgestemd, en alsnu besloten de stukken rond te zenden en de zaak tot eene volgende vergadering aan te houden.

9. Is ingekomen een verzoek door J. Schaverbeke, om remissie voor de helft van door hem verschuldigde pachtpenningen voor de visscherij in de zoute gracht, waarin de visch sterft door de uitwatering der garancine-fabriek; aangehouden. De heer Egter vraagt bij deze gelegenheid of er geene middelen beraamd zijn, om de verpestende uitdampingen dier fabriek te keer te gaan. De burgemeester zegt dat zulks verwacht wordt door meerderen toevoer van water uit Schou-

wen, terwijl er wellicht bij de bereiding verder geen vitrioolzuur meer noodig zal zijn.

OOST-INDISCHE KOLONIEN.

Uit de per landmail ontvangen berigten, loopende tot den 24 julij, ontleenen wij het volgende:

Volgens berigten van Palembang, van 29 junij, heeft het hoofd Dragam, na den terugtocht van het detachement, dat op de Moesie kruiste, zich onverwachts met ongeveer drie honderd volgelingen, van de doessoen Biengien meester gemaakt, en getracht daardoor de gemeenschap tusschen de hoofdplaats en de binnenlandsche posten Moeara Klingie en Tebing Pingie te stremmen. Onverwilt is een detachement van 115 man, onder bevel van den 1sten luitenant Prager, van de hoofdplaats derwaarts gezonden. De eersaak van deze nieuwe vijandelijkheden van Dragam moet gezocht worden in zijne begeerte om op de bevolking vraag te nemen over de door haar aan de Nederlandsche expeditie bewezen hulp, en aan het gebrek aan levensmiddelen, dat hij, ten gevolge van de verwoesting van zijn land, lijdt.

Volgens latere berigten was de 1ste luitenant Prager den 2 julij te Moeara Semangoes aangekomen, en in den vroege morgen van den 3 de rivier opgerooid naar Bingien. Op een half uur afstands beneden die plaats ontscheepte die officier 75 man van zijn detachement, met een handmortier, en liet het andere gedeelte, p. m. 35 man, op de praauwep, onder den 2den luitenant K. van der Heyden, met last om op te roeijen en de misschen langs de rivier vltgende vijanden het afkomen te beletten.

Na een klein uur gemarcheerd en de waarschuwing ontvangen te hebben, dat men nabij de vijandelijke positie was, marcheerde men langzaam door en stiet onverwachts op eene verhakking, voor welke eene diepe gracht liep; uit die verhakking begon onmiddellijk een hevig vuur, waarbij de 1ste luitenant J. G. van Imbyze van Batenburg door vier kogels werd gewond, terwijl twee man sneuvelden en nog vier gekwetst werden. Dit vuur werd hevig doch vruchteloos beantwoord, zoodat de luitenant Prager besloot verder links te trekken, om uit het bosch op een open terrein te komen; daar was de gracht minder diep, en de verhakking werd stormenderhand genomen. Nu stond men voor de bentsings, welke vóór de doessoen Biengien waren opgericht. Twee worpen met den handmortier deden een goed effect, en ook de bentsings werden met storm genomen. De vijand vluchtte door Biengien, in de rigting van Mambang. Het gevecht had twee uren geduurd. Aan onze zijde werden 4 doden en 14 gekweten geteld, terwijl nog een volgeling van het divisie-hoofd Mohamad Akiep is gesneuveld en één gewond. De vijand heeft 7 doden op het slagveld gelaten, onder welke twee vrouwen en de broeder van Dragam, Aboe Bachier genaamd, en men zag nog een groot aantal gewond of gedood wegdragen. Ook zijn eene lilla en eenige geweren in onze handen gevallen. Na het nemen der bentsing zag men aan de overzijde van de rivier een detachement troepen, sterk 70 man, hetwelk onder den 1sten luitenant Collard van Tebing Tingie was afgekomen.

De vijand heeft met eene hardnekkigheid gevochten, zoo als hij die nog nimmer had getoond. De braafheid, waarmee het detachement heeft gestreden, alsmede het moedig beleid van den 1sten luitenant Prager en de bovengenoemde officieren, die hem vergezelden, verdienen eene bijzondere vermelding. De hardnekkigheid des vijands, niet meer dan 200 man sterk met 70 geweren, moet vooral uit zijnen wanhopigen toestand zijn voortgekomen. Hulp had hij (zeker tegen zijne verwachting) van de omliggende bevolking niet verkregen. Van Biengien verjaagd wordende, verloor hij zijn laatste toevlugtsoord, waar hij nog levensmiddelen had. Eene vervolging à outrance is bevolen, doch vergiffenis toegezegd aan hen die zich willen onderwerpen.

Uit een en ander blijkt, dat hier en daar de zaken in het Palembangsche nog niet geheel gunstig staan. Doch de overste de Brauw heeft daarin geene reden gezien om niet met het terugzenden der troepen voort te gaan; althans wat betreft ruim 180 man, herwaarts overgevoerd met dezelfde gelegenheid als de bedoelde tijdingen.

Van Sambas en Pontianak zijn de tijdingen ook minder gunstig. Een groote invoer van wapens, in die streken, schijnt het bestuur te verontrusten.

Van Macassar zijn ongunstige berigten ontvangen, betreffende het te veld staande rijstgewas, welke deden vernezen, dat de oogst, zoowel in de gouvernementen als in het gebied der omliggende vorstenlanden, bijzonder in het naburige Goa, weinig of niets opleveren zou. Weshalve het gouvernement aan den gouverneur van Celebes een crediet heeft verleend van f20,000, ten einde, ingeval van buitengewoon gebrek, de onvermogens onder de bevolking van den noodigen leeftocht te kunnen voorzien.

Men verneemt dat de maatregelen, welke in het jaar 1851 door den resident van Japara genomen zijn, tot uitroeiing van verscheurend en ander wild en schadelijk gedier, met den meest gewenschten uitslag zijn bekroond geworden. Uit een openbaar gemaakt staat blijkt, dat men 20 tijgers, 4259 wilde zwijnen, 9862 eekhoornjes, 135 zwarte apen, 238 apen, 13974 muizen, 594 wilde katten, 330 vleermuizen en 23 garangan is meester geworden.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — Londen 18 september. Het hof is voornemens Balmoral den 11 oktober te verlaten, om den 13 op het kasteel van Windsor terug te zijn. Niet onmogelijk is het echter dat prins Albert vroeger naar Londen wederkeert, om de begrafenisplechtigheid der hertogs van Wellington bij te wonen, die ongetwijfeld met groote statie plaats zal hebben. Uit den laatsten wil des overledenen blijkt, dat hij de wijze zijner aardbestelling geheel aan de beschikkingen der koningin heeft overgelaten.

De eerste minister Derby bevindt zich nog te Balmoral, verwaars hij de tijding van Wellingtons dood is gaan overbrengen, die door de koningin met veel aandoening vernomen werd. Maandag wordt hij hier terug verwacht en dan zal men denkelijk iets nader omtrent de begrafenisplannen vernemen. Het hijk wordt van Warner Castle naar Apsley-house, het winterverblijf des hertogs, overgevoerd.

De marquis van Douro, thans hertog van Wellington, is reeds gisteren morgen ten half zes ure; over Ostende, uit Frankrijk te Douvres aangekomen.

Op het ontvangen der tijding van Wellingtons dood hebben de schepen van alle naties op den Teemes hunne rouwvlagen geheschen. Uit alle steden van Engeland getuigt men van den diepen indruk welken deze tijding daar gemaakt heeft.

Uit nadere opgaven blijkt, dat ook lord C. Wellesley, jongste zoon des hertogs, en zijne echtgenoot, bij het sterven des grooten veldheers tegenwoordig zijn geweest, alsmede dat de hertog niet denzelfden maar den vorigen dag eene wandeling gemaakt en zijne stallen bezocht had.

De grijze hertog hield tot den dag voor het einde zijns levens zijne hoogst eenvoudige leefwijze vol. Vroeg stond hij van zijn hard paardenharen en van geene gordijnen voorzien bed op, kleepte zich zonder iemands hulp geheel aan, ook daarin aan zijne zinspreuk getrouw, dat als iemand iets goed gedaan wilde hebben hij het zelf moest doen; deed eene wandeling te paard of te voet, schreef met eene vaste hand verschillende brieven en gebruikte bij zijnen matigen maaltijd nooit wijn, dien hij, even als alle likuren, in de laatste jaren geheel had afgeschaft. Werd hij in zijnen hoogen opderdom somtijds door verkoudheid aangetast, dan kon men er zijden in slagen hem zijne kamer te doen houden, maar albeg hij, alvorens aan tafel te gaan, een mantel om. Zijne geestvermogens bleven steeds heider; hij paste zijne rekeningen, op wier spoedige betaling hij zeer gesteld was, zelf af, en wist op eene onderhoudende wijze anecdoten van vroeger en lateren tijd te verhalen. Bij de bewoners zijner landgoederen en bij zijne huisbedienden was hij algemeen bemind; allen zijn Fransche kok beklagde zich wel eens over zijnen meester, die nooit eenigen lof voor de door hem opgedichte lekkernijen overhad, dewijl het hem tamelijk onverschillig was wat men hem voorzette. Nogtans was de kok edelmoedig genoeg om te erkennen, dat de hertog desniettemin een groot man was.

Duitschland. — Weenen 16 september. De prinses Marianna der Nederlanden (gescheiden prinses Albert van Pruisen) hield zich 14 dagen in het gestrengste inognito alhier op en is eergisteren naar Italië vertrokken.

Het statistieke handboek van den minister-secretaris Hain bevat onder anderen de volgende belangrijke opgaven: In het jaar 1850 gingen in de gezamenlijke Oostenrijksche staten 254 personen tot het katholicismus over; daarentegen verlieten de katholieke kerk 688 personen, dat is bijna driemaal zoveel als de overgangen tot het katholicismus. Alleen in Bohemen verlieten 429 de katholieke kerk en kwamen er 102 bij, in Moravia bedroeg het eerste getal 100, het tweede 47, in Beneden-Oostenrijk 89 en 25, enz.

Ter beurze was het gerucht in omloop, dat de nieuwe leening reeds volteekend zou zijn.

Berlijn 19 september. De koning is heden te Potsdam teruggekeerd.

Men wil, dat de verklaring onzer regering, van niet meer te willen onderhandelen met de afgevaardigden der staten, die gezegd hebben nog niet in het bezit van instructies hunner regeringen te zijn, een goeden indruk op de aanwezige afgevaardigden gemaakt heeft. Te gelijk wordt gezegd, dat de andere afgevaardigden dit antwoord onmiddellijk aan hunne respectieve regeringen getelegrafeerd hebben.

Frankrijk. — Parijs 19 september. De Moniteur logenstraft het gerucht, te Bourges verspreid, als zouden de festiviteiten te Neters zeer koel geweest en voor de aankomst van den president eene zamenzwering ontdekt zijn, ten gevolge waarvan een groot aantal arrestaties waren bewerkstelligd. Het enige wat voorgevallen is, was, dat in den nacht van den 14 op 15, op sommige punten der stad, een oproerig plan was aangeplakt, hetgeen, des morgens afgescheurd, aanteekening heeft gegeven tot een onderzoek en de arrestatie van 5 à 6 personen.

Volgens het Journal des Débats zou te Bourges een oproerige kreet geslaakt zijn, door iemand, die dadelijk gearresteerd was. De Patrie beweert dat dit niet waar is, en dat alleen iemand gearresteerd is, die met zijn rotting het paard van den hertog de Mortemart sloeg, onder het uiten van eenige drifige woorden, zonder eenige politieke betekenissen.

De gemeenteraad van Toulon heeft bij een nader besluit 100,000 frs. voor de festiviteiten toegestaan.

Heden morgen heeft de president zich naar de hoofdkerk van Saint-Etienne begeven en aldaar eene stille mis bijgewoond. Te 11 ure is de president naar Lyon vertrokken, waar hij ten 2 ure na den middag is aangekomen en zich onmiddellijk te paard naar de prefectuur heeft begeven, onder de kreten: Leve de keizer!

De graaf de Nieuwerkerke is naar Lyon vertrokken, om de onthulling van het door hem vervaardigde standbeeld van Napoleon bij te wonen.

A. Dumas is naar Rome vertrokken, om de door den minister Jacomini onlangs ontdekte Via Appia te bezichtigen. Hij zal zijn Isaac Laquedem langs deze leerbaan het keizerlijke Rome doen binnenkomen en wil ze de visu beschrijven.

Men bouwt op dit oogenblik aan het westeinde der vlakte van Monceaux een nieuw klooster voor Karmeliter nonnen. Er bevinden zich te Parijs 300 nonnen van deze orde, waarvan het nieuwe klooster van Monceaux er 50 zal bevatten.

Tegen den 9 en 10 november zijn goederen van den prins van Joinville ten verkoop aangelegden.

De prins van Wallis, vermoedelijk erfgenaam van de Britsche kroon, zal den winter te Nizza doorbrengen. Zijne zwakke gezondheid eischt milder en drooger lucht dan die van Engeland. Te Nizza wacht men ook nog onderscheidene leden van Duitsche vorstelijke huizen.

Een nieuw voorbeeld van vergiftiging door paddestoelen heeft zich voorgedaan. De familie Lallemand, te Châtillon-la-Grande, bestaande uit vier personen, is binnen den tijd van vijf uren onder de hevigste smarten bezweken, doch het gebruik van vergiftige paddestoelen, welke zij in een bosch nabij hunne woning geplukt hadden.

België. — Brussel 19 september. Volgens de Indépendance zou de heer Liedts niet lang de portefeuille van financiën behouden, daar zijne gezondheid het niet toelaat;

het blad geeft niet onduidelijk te kennen, dat hij alleen aan het bewind zal blijven om het met Frankrijk gesloten verdrag te verdedigen.

Beeldingen.

MIDDELBURG den 27 september. Den 12 juli 41 is te Hongkong gearriveerd, het schip Walcheren, kapitein S. Ouwehand; alles wel aan boord.

Den 27 juni is te Batavia aangekomen Zr. Ms. stoomschip Merapi, kapitein-luitenant-ter-zee H. J. van Maldeghem, van Makassar; van Batavia zijn vertrokken: den 1 juli Zr. Ms. stoomschip Borneo, luitenant-ter-zee 1ste klasse P. van Woelder, naar de oostkust van Borneo; den 12 juli de gouvernementsschooner Doris, naar de westkust van Borneo; den 19 juli Zr. Ms. schooner Aruba, luitenant-ter-zee 1ste klasse W. J. C. Huyssen van Kattendyke, en den 22 juli Zr. Ms. schooner Padang, luitenant-ter-zee 1ste klasse H. A. Meijer, beide koers stellende om de N. O. Van Soerabaja, den 11 juli Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno, kapitein-luitenant-ter-zee A. J. Voet, koers stellende om de Oost. Van Banjoewangie, den 21 juni Zr. Ms. schoonerbrik Sylph, luitenant-ter-zee 1ste klasse J. van der Straten, naar Amboina. Ter reede van Batavia lagen den 23 juli, Zr. Ms. korvet Boreas, de stoomschepen Merapi, Batavia, Hekla, Phoenix en adviesbrik Pylades. Ter reede van Soerabaya lagen den 14 juli Zr. Ms. korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Suriname, Samarang, Onrust, en stoom-adviesvaartuig Tjipannas.

VLISSINGEN 22 september. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: Commercial, Xyle, van Odessa, met tarwe en lijnzaad; Eugène, Scheepens, van Buenos-Ayres, met huiden.

Voor Gent: Thor, Hermann, van Bergen, met stokvisch. Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeld: Marillo, Wait, naar Nieuw-Orleans; Catharina, Dodero, naar Alicante; Campidoglio, Raffo, naar Konstantinopel; Sieka, de Groot, naar Petersburg; Olivia, Thorn, naar Londen; Hope, Anderson, naar Richmond; Nymph, Lund, naar Arendahl, en Johannes, Ernst, naar Leer, alle met stukgoederen; Sisters, Lamb, naar Yarmouth, en two Brothers, Cook, naar Southampton, beide met tarwe; Petronella, Hornborstel, naar Cardiff; Daniel, van der Have, naar Konstantinopel; Rebecca, Sawyer, naar Bremen; Perséverant, Gaukema, naar Villa-Nova; Lauretana e Rita, Zabaran, naar Havre; St. Paul, Beckman, naar Hamburg; Victoria, Snierke, op avontuur, en Charlotte, Running, naar Liverpool, alle acht met ballast.

Van deze reede naar zee gezeld: Duna, Kalling, naar Toulon, met hantwargen.

Door den loodskotter no. 6, schipper L. v. d. Eyck, is maandag morgen op de hoogte van de Goodwindsands, Zuid-Floreland, in peiling W. Z. W., per kompas, gesproken het smaldeel, vertrokken zijnde van Texel, bestaande uit Zr. Ms. fregatten Doggersbank en Prins van Oranje, korvet Sumatra en stoomschip Gedeh.

De schout-bij-nacht praeide, dat zij dien nacht de Cycloop uit het oog verloren hadden, welke, naar vermoeden, wegens mankement aan de machine zou zijn teruggekeerd naar Hellevorstsluis. Zij waren kruisende met gelegenheid, omloopende winden en ongestadig weder.

Den 17 deser ontdekte de Veersche loodsbout in den middag, op eenige mijlen afstands van het land, een Noordsehe kof drijvende, waarvan de equipage aan boord gegaan was van een visschersvaartuig van Ostende, no. 81. Voormelde boot nam dien bodem op slechtou, zonder dat het nogtans de bemanning is kunnen gelukken denzelfde behouden binnen te brengen. Stilte had hun belet gedurende den nacht den wal of het strand te bereiken, en zonk dezelve den volgende morgen, in eene diepte van 5½ vadem, bij laag water, als wanneer de mast nog 8 voet te zien was, zijnde het merk als dan: Middellburg in het Graauw en Westkapelle bewesten het Kaaphuisje.

Advertentien.

Heden beviel voorspoedig van eenen **Zoon**, Vrouwe A. G. M. SPRENGER (BYLEVELD). **MIDDELBURG**, den 19 September 1852.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene **Dochter**, S. A. C. NOSKE, hartelijk geliefde Echtgenoot van **MIDDELBURG**, Mr. W. C. BORSIUS.

den 20 September 1852. Eenige kennisgeving.

MIDDELBURG, den 21 September 1852. Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader, **JOOST NUYS**, in den ouderdom van vijf-en-zeventig jaren.

Uit aller naam, **Algemeene kennisgeving.** **CS. NUYS**. Op verlangen des Overledenen, zullen er geene uiterlijke Rouwteekenen gedragen worden.

Heden overleed ons geliefd Zoon, **JACOBUS ANTHONY**, oud twee maanden.

AARDENBURG, P. HERNY. **20 September 1852.** A. J. HERNY, geh. BLONKER.

BIERVLIET, den 21 September 1852.

Heden overleed alhier de Heer J. DE DIE, **Eerste Dijkgraaf** in deze Gemeente, in den hoogen ouderdom van bijna 97 jaren; onafgebroken heeft hij deze betrekking bijna 40 jaren vervuld, en was tot het einde toe in dezelve werkzaam; verval van krachten maakte een einde aan zijn leven, hetwelk nog lang aan Biervliets Ingezeten in geheugen zal blijven.

Zijn einde was zacht en kalm, en zoó wij vertrouwen is hij in die gewesten overgegaan, waar noch zorg noch droefheid te vinden is.

Uit de hand te koop twee **WERKPAARDEN**, kour van zeven, en nog twee Steenen **PAARDENKRIBBEN** voor één of twee Paarden, bij P. GESCHIERE, te Poppendamme; de Paardenkrabben te bevrugen bij A. DE ZEEUW, op de Vlasmarkt.

Een **REEMPLACANT** benodigd, Adres Singelstr. N. 170.

Te koop een goed gedresseerde langharige staande **HOND**, oud 4 jaren. Te bevrugen bij de Uitgevers dezer Courant.

Twee à drie MEISJES, om niet het Wollen Naaijen willende leeren, adresseren zich bij Meijvr. VAN PUFFELEN, in de Bogardstraat.

Tegen October of November eene **BEUKENMEID** benodigd. Adres bij de Uitgevers dezer Courant.

Bij de **GEBROEDERS ABRAHAMS**, te Middellburg, is uitgegeven en wordt voortdurend met succes gedebiteerd:

GODSDIENSTIG HANDBOEK

VOOR ZEELIEDEN,

door C. MEEUSE, in leven Predikant te Hoek.

Tweede druk, in gr. 8vo. Prijs f 2,50.

Dit Werk is als een Godsdienstig Leesboek, ook buiten den Zeemansstand, alle aanprijzing waardig en wordt aan boord der schepen als het meest doelmatige Handboek gebruikt.

VOOR INDUSTRIE-SCHOLEN.

1. **A. GOUKA**, Handleiding tot het **Rekenen**, bevattende het construeren van Meetkundige Werkstukken; Tweede Druk Prijs 35 cts.
2. **Wis- en Werktuigkundig Rekenboek**, naar aanleiding van het Volkswijs- en Werktuigkundig-Leer- en Leesboek des Heeren J. W. L. van Oordt, uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, ten dienste van gevorderde Leerlingen. Prijs f 25 cts.
3. **Vragen en Voorstellen over de beginselen der REKENKUNST**; tweede Druk. — Prijs 25 cts.
4. **Vragen en Voorstellen over de eerste en voornaamste gronden en Regelen der Algebra of Stelkunst**. Prijs 20 cts.
5. **Beginnelsen der Meetkunst**, met eene uitslaande Plaat. Prijs 40 cts.

G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leedwarden, heeft uitgegeven en algemeen verzonden:

PROSPECTUS van een Werk, getiteld:

LANDHUISHOUDKUNDIGE FLORA VAN NEDERLAND,

door H. C. VAN N. HALL,

Hoogleraar in de Kruidkunde en Landhuishoudkunde aan de Hoogeschool te Groningen.

Uit te geven bij intekening, in een groot Octavo Boekdeel, op Voorwaarden in den Prospectus vermeld.

Deze onderneming wordt met bescheidenheid aanbevolen aan alle Landbouwers en Landbouwkundigen, en voorts aan allen die op het Land wonen en iets begeeren te weten van de schoone Natuur die hen omringt. De Prospectus is gratis verkrijgbaar.

BUITENGEWOON GOEDKOOPE VERZAMELINGEN

VAN BELANGRIJKE BEANTWOORDE VRAAGSTUKKEN BETREKKELIJK

OPVOEDING EN ONDERWIJS,

EN Beantwoordingen en Oplatingen der Vragen betreffende

Reken-, Aardrijks- en Natuurkunde, Geschiedenis, Godsdienst en Zedekunde.

Veertien Deelen, onder den titel van **Tijdschrift voor aankomende Onderwijzers**, zijn hiervan uitgegeven; ieder Deel bevat, behalve het Mengelwerk, een 200tal beantwoordingen en oplossingen der vragen, betreffende Reken-, Aardrijks- en Natuurkunde, Geschiedenis, Godsdienst en Zedekunde. De uitgaafprijs dezer 14 Deelen was f 28.

De ondergetekenden stellen, zoolang de voorraad strekt, deze 14 Deelen op slechts f 10, met de voorwaarde, dat de Koopers, des verkiezende, zich de 14 Deelen in twee malen kunnen aanschaffen, telkens 7 Deelen à f 5, waarvoor eene tusschenruimte van 12 maanden wordt toegestaan.

Om tevens te voldoen aan een meermalen uitgedrukt verlangen van vroegere Intekenaars, die niet alle Deelen hebben en gaarne het ontbrekende zouden aanvullen, is ieder Deel afzonderlijk te bekomen à één Gulden.

BREDA, September 1852. BROESE & COMP.

STOOMJAGTEN,

varende in het Beurtveer tusschen de Steden

MIDDELBURG, ROTTERDAM

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

october 1852.

van Middellburg:				van Rotterdam:			
*Vrijdag	1,	's morg.	5 ur.	Vrijdag	1,	's morg.	5 ur.
*Zondag	3,	"	6 —	Dingsdag	5,	"	10 —
*Woensd.	6,	"	4 —	Donderdag	7,	"	12 —
Vrijdag	8,	"	6 —	Zaterdag	9,	"	12 —
Zondag	10,	"	8 —	Dingsdag	12,	's morg.	4 —
Woensd.	13,	"	11 —	Donderdag	14,	"	5 —
*Vrijdag	15,	"	5 —	Zaterdag	16,	"	6 —
*Zondag	17,	"	5 —	Dingsdag	19,	"	10 —
Woensd.	20,	"	4 —	Donderdag	21,	's midd.	12 —
Vrijdag	22,	"	6 —	Zaterdag	23,	"	12 —
Zondag	24,	"	9 —	Dingsdag	26,	's morg.	5 —
Woensd.	27,	"	10 —	Donderdag	28,	"	6 —
*Vrijdag	29,	"	5 —	Zaterdag	30,	"	8 —
*Zondag	31,	"	5 —				

Op de 5 gemerkte dagen zal men gewoonlijk de ten 9½ uur van Rotterdam naar Nijmegen varende Stoomboot te Dordrecht kunnen aantreffen en

op de 4 gemerkte dagen zal, bij geregelde aankomst van den Spectator, te Rotterdam die aankomst worden afgewacht.

Op de 2 gemerkte dagen is de overtocht wegens Stroomste-gestand van langeren duur dan op de vorige.

In correspondentie met Diligence-diensten tusschen Middellburg en Vlissingen, Zierikzee en het Veer te Zijpe; Goes en het Veer te Wolfaartsdijk.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.